

č. 8250.

Školství: * Do počtu žactva, který je rozhodný pro zřizování nebo dělení po případě rušení tříd na škole obecné ve smyslu §§ 5 a 7 odst. 2 zák. č. 226/22, nečítají se děti, které jsou sice do školní matriky zapsány, avšak podle § 23 zák. ze 14. dubna 1869 č. 62 ř. z. jsou od povinnosti chodit do školy zproštěny.

(Nález ze dne 25. listopadu 1929 č. 11.987/27.)

V ě c: Místní školní rada v K. proti ministerstvu školství a národní osvěty o zrušení školní třídy.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Zšr v Praze povolila výnosem z 12. května 1926, aby osada M. byla přeškolená od obecné školy v K. k obecné škole v Ž., poněvadž předpoklad § 9 zák. z 19. února 1870 č. 22 z. z. česk. (ulehčení školní návštěvy) jest v tomto případě splněn. Ve třetím odstavci tohoto výnosu jest uvedeno: »Toto přeškolení povoluje se však jen s podmínkou, že obecná škola v K. bude upravena na počet tříd podle zák. nutný.« Odvolání mšr-y a obecního zastupitelstvo v K. z tohoto rozhodnutí podané zamítlo min. škol. výnosem ze 7. srpna 1926.

Po té zrušila zšr výnosem ze 3. listopadu 1926, poukazujíc na třetí odstavec pravoplatného výnosu z 12. května 1926, druhou def. třídu postupnou na obecné škole smíšené v K., poněvadž její další trvání není odůvodněno počtem žactva podle odst. 2 § 5 zák. č. 226/22, neboť počet dětí, k nimž nutno podle odst. 5 cit. § máti zření, činí po provedeném přeškolení osady toliko 54. Současně zrušila zšr def. místo řídicího učitele na této škole.

Odvolání mšr-y v K. bylo nař. rozhodnutím zamítnuto z důvodů výnosu zšr-y; k vývodům odvolání poznamenalo min., že při úpravě počtu tříd určité školy lze přihlížeti pouze k započítatelným dětem, které do školy té skutečně chodí, a ne k dětem, jež do školy té nechodí, jsouce od docházky do ní zproštěny na základě § 23 zák. ze 14. května 1869 č. 62 ř. z.

Rozhoduje o stížnosti řídil se nss těmito úvahami:

Stížnost namítá, že podle posledního odstavce § 5 zák. č. 226/22 se nepožaduje pro směrodatný počet, aby školní dívky skutečně docházely do školy nýbrž že postačuje, jsou-li ve školní matrice zapsány a tak příslušny ke škole. Tímto právním názorem měl se úřad řídit, čímž by se byl počet skutečně docházejících dětí ze 54 (nyní prý 56) zvýšil o dalších 15, zapsaných ve školní matrice v K., než do tamní školy nedocházejících, což by při celkovém počtu přes 60 bylo bránilo zrušení třídy. Stížnost sice neuvádí, proč zmíněných 15 dětí skutečně nedochází do této školy, ze spisů však, zejména z odvolání mšr-y jde, že to jsou děti docházející do škol jiných, tedy dětí, jež jsou po rozumu § 23 zák. ze 14. května 1869, č. 62 ř. z. »povinnosti k chození do školy veřejné zproštěny«, jak žal. ministerstvo v nař. rozhodnutí předpokládá. Na sporu je tedy otázka, zda do počtu dětí rozhodného podle § 5 resp. 7

zák. č. 226/22 jest čítati taky děti, které podle § 23 říš. zák. škol. »jsou povinnosti choditi do školy veř. zproštěny«.

Po té stránce uvážil nss takto:

Zákon č. 226/26 stanoví v § 5 odst. 1, že »počet tříd při obecné škole se řídí počtem dětí a určuje nejvyšší počet dětí číslicí tam uvedenou«. Podle 2. odstavce téhož § »zřídí se při škole další třída, a to zatímní, přestoupí-li počet dětí v některé třídě školy obecné . . . příslušné největší číslo v odst. 1 uvedené«. Podle odst. 5 téhož paragrafu »přihlíží se při zjišťování počtu žactva, který je podle 1. odstavce podmínkou pro zřizování nebo dělení tříd, toliko ke školou povinným dětem čsl. státních občanů, a to těch, kteří mají v obci školní trvalé bydliště«. Podle § 7 odst. 2 »nesmí se ustanovení § 5 odst. 1 a 2 užívatí k tomu, aby se rušily nebo spojovaly třídy již zřízené, jakmile by po zrušení nebo spojení jich stoupl počet dětí v některé třídě nad 60«. Podle § 11 zák. č. 226/22 »počíná povinnost choditi do školy obecné . . . počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dovršilo šestý rok věku, a trvá plných 8 školních let . . .«. Zákon o školách národních ze 14. května 1869 č. 62 ř. z. ve znění zák. z 2. května 1883 č. 53 ř. z. pojednává v §§ 20 a násl. o »navštěvování školy« a stanoviv v § 21 věkové (časové) hranice »povinnosti školní« (určené nyní odchylně cit. §em 11 zák. č. 226/22), prohlašuje v § 23 děti tam uvedené, mezi nimi taky děti chodící do školy vyšší . . . , za »zproštěné povinnosti k chození do školy veřejné«.

Z těchto ustanovení jde, že do počtu dětí, který je podle § 5 resp. 7 zák. č. 226/22 rozhodný pro zřizování, dělení nebo zrušování tříd na obecné škole, nelze čítati všechny děti »čsl. státních občanů, majících ve školní obci trvalé bydliště«, nýbrž jenom ony z nich, které jsou k návštěvě konkrétní školy povinny, nejsouce povinnosti k návštěvě této školy zproštěny podle předpisů § 23 říš. zák. o školách národních.

Pouhý zápis do školní matriky tu nerozhoduje, poněvadž školní matrika má podle § 21 a násl. řádu škol. a vyuč. z r. 1905 význam toliko evidenční a zapisují se do ní podle § 21 odst. 2 cit. řádu »všechny ve školním obvodu bydlící dívky ve věku školou povinném« a to podle § 24 i ty, které pro duševní anebo tělesnou vadu nebo navštěvující jinou školu nebo jsouce vyučovány doma, jsou zákonně osvobozeny od návštěvy své povinné školy«.

V konkrétním případě nepřichází tudíž oněch 15 dětí, o kterých stížnost mluví, v úvahu, a má škola v K. toliko 54 (resp. 56) dětí; nelze proto důvodně spatřovati v postupu školských úradů porušení práv stěžujících si mšr-y, plynoucích z §§ 5 a 7 zák. č. 226/22.

Č. 8251.

Školství: I. * Pouhá změna školního obvodu veřejné školy národní není sama o sobě dostatečným důvodem pro zmenšení počtu tříd. — II. Přeměna definitivní třídy postupné v zatímní pobočku zahrnuje v sobě zrušení def. třídy, která zřízením zatímní pobočky při jiné třídě není nahrazena.

(Nález ze dne 25. listopadu 1929 č. 8318/28.)